

O NAS DLA NAS

OKRĘGOWA IZBA PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH W BIAŁYMSTOKU

W tym wydaniu:

Samorząd to MY

- Z ręką na pulsie – najistotniejsze wydarzenia i decyzje, które nas dotyczą

Praktyka zawodowa

- Zawodowe drogowskazy – szacunek dla siebie, szacunek dla innych, odpowiedzialność za wszystkie swoje czyny
- Edukacja terapeutyczna w cukrzycy realizowana przez pielęgniarki
- Symposium „Operacyjne Rewolucje: Pielęgniarstwo Jutra”
- Aspekty pracy położnych z kobietami w trudnych sytuacjach życiowych

Nie tylko z naszego regionu

- Po 20 latach znów razem. Spotkanie absolwentów kierunku Pielęgniarstwo AM w Białymstoku

Historia dzieje się na naszych oczach

- Kolejna Polka z Medalem im. Florence Nightingale

■ Na naszej okładce

Studentki Położnictwa UMB, członkinie SKN „Ovarian Club” (od lewej Julia Antoszek, Dominika Augustyniak i Maria Radziszewska.

O NAS DLA NAS

**Informator Okręgowej Izby Pielęgniarek
i Położnych w Białymstoku**

Wydawca

OIPiP w Białymstoku
ul. Marii Curie-Skłodowskiej 12/19
15-097 Białystok
e-mail: izba@oipip.bialystok.pl
tel. kom. 510 835 623
tel. 85 747 00 16

Zespół redakcyjno-promocyjny

dr n. med. Beata Janina Olejnik,

redaktor naczelna

mgr pielęgniarstwa Dorota Rodziewicz,

sekretnarz redakcji

dr n. med. Anna Baranowska

redaktor prowadząca

mgr pielęgniarstwa Katarzyna Marta Malibo

mgr pielęgniarstwa Elżbieta Wasilko

mgr pielęgniarstwa Elżbieta Waluk

dr n. med. Anna Sienkiewicz

mgr pielęgniarstwa Magdalena Dąbrowska

Social Media Manager

mgr pielęgniarstwa Katarzyna

Dziwiątkowska-Wigda

Social Media

lic. pielęgniarstwa Weronika Puchalska

Social Media

Opracowanie graficzne i skład

emildruk.pl

**Informator ukazuje się wyłącznie w formie
elektronicznej – do pobrania ze strony
internetowej www.oipip.bialystok.pl**

Zapraszamy do grona autorów

- Artykuł powinien być podpisany imieniem i nazwiskiem autora, prosimy o podanie tytułu naukowego i miejsca pracy i danych do kontaktu, np. numer telefonu, adres e-mail.
- Objętość artykułu nie powinna przekraczać 8 tysięcy znaków ze spacjami.
- Fotografie, ryciny, tabele prosimy przesłać w osobnym pliku.
- Artykuł prosimy zapisać w programie Word for Windows i przesłać na adres redakcja@oipip.bialystok.pl
- Artykuł nie powinien być wcześniej publikowany.
- Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, a także zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania nadesłanych artykułów i listów.

**Wykorzystywanie części i całości tekstów bez
pisemnego zezwolenia jest zabronione.**

**Wydawca nie ponosi odpowiedzialności
za treści ogłoszeń i konsekwencje opinii
wyrażonych przez autorów.**

Spis treści

Samorząd to MY. OIPiP w Białymstoku

- 5** Kartki z kalendarza

Praktyka zawodowa

- 6** Z szacunkiem i w poczuciu odpowiedzialności
7 Edukacja terapeutyczna w cukrzycy realizowana przez pielęgniarki

Kształcenie ustawiczne

- 9** Operacyjne Rewolucje: Pielęgniarstwo Jutra – refleksje po symposium
10 „Ciemniejsza strona położnictwa i ginekologii” – konferencja naukowo
szkoleniowa

Z historii naszych zawodów

- 12** Noc muzeów – wizyta w Muzeum Pielęgniarstwa i Położnictwa

Nie tylko z naszego regionu

- 13** Po 20 latach znów razem.
Spotkanie absolwentów kierunku Pielęgniarstwo AM w Białymstoku

Beata Janina Olejnik

Przewodnicząca Okręgowej Rady
Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku

Szanowni Państwo,

zapraszając do lektury 21. numeru naszego biuletynu, chciałabym rozpocząć od refleksji związanej z niezwykle wzruszającym spotkaniem absolwentów kierunku Pielęgniarstwo Akademii Medycznej w Białymstoku (obecnie Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku), Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia, rocznik 2001–2005 (więcej na s. 13). Maj obfituje w wydarzenia związane z obchodami Dnia Pielęgniarki i Dnia Położnej, jednak to ponowne spotkanie po ponad dwóch dekadach grupy, która razem zgłębiała tajniki zawodu, miało charakter absolutnie wyjątkowy.

Rozmawialiśmy i dzieliliśmy się przemyśleniami – już nie jako studenci, ale jako specjaliści w różnych dziedzinach pielęgniarstwa. Wspólnie zauważaliśmy, jak bardzo zmienił się ten zawód na przestrzeni lat, a także jak głęboko my sami współtworzymy jego aktualny kształt. Spotkania takie jak to cenię szczególnie – to nie tylko okazja do pielęgnowania przyjaźni i relacji, które narodziły się w najpiękniejszych latach studenckiego życia, ale również wyraz dumy z faktu, że każdego dnia wspólnie budujemy zawodową tożsamość i prestiż naszych profesji.

Wśród uczestników majowego spotkania byli nauczyciele akademicy, osoby zaangażowane w działalność samorządową, przedstawiciele administracji ochrony zdrowia oraz pracownicy placówek medycznych. To doskonały przykład tego, jak wiele dróg rozwoju oferują nasze profesje – od pracy naukowo-badawczej, przez opiekę bezpośrednią nad pacjentem, po działania organizacyjne i liderskie.

Z ogromnym uznaniem patrzę także na inicjatywy młodych, którzy dopiero wkraczają na tę zawodową ścieżkę, a już wykazują się dużą dojrzałością i zaangażowaniem. Niedawno studentki położnictwa zrzeszone w Studenckim Kole Naukowym „Ovarian Club”, działającym przy Zakładzie Ginekologii i Położnictwa Praktycznego UMB pod kierunkiem dr n. o zdr. Karoliny Lisowskiej, zorganizowały III Konferencję Naukowo-Szkoleniową pt. „Ciemniejsza strona położnictwa i ginekologii” (więcej na s. 10). Celem wydarzenia było zwrócenie uwagi na trudne aspekty pracy położnych, zwłaszcza w kontekście towarzyszenia kobietom doświadczającym przemocy czy znajdującym się w kryzysie, oraz stworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń i poszukiwania najlepszych rozwiązań.

Obserwując determinację młodego pokolenia, ich troskę o rozwój i profesjonalizm, nie sposób nie odczuwać podziwu. Choć często zmagamy się z trudnościami i poczuciem „walki z wiatrakami”, to jednak nie tracimy z oczu naszych celów.

W tym kontekście warto wspomnieć o wyjątkowym wyróżnieniu, które w maju otrzymała jedna z nas – Krystyna Wolska-Lipiec, wieloletnia nauczycielka zawodu, przewodnicząca PTP oraz Głównej Komisji Historycznej przy ZG PTP. Znalazła się ona w gronie 35 wybitnych pielęgniarek z 17 krajów, które zostały uhonorowane przez Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża Medalem im. Florence Nightingale. To najwyższe pielęgniarskie odznaczenie przyznawane jest za wyjątkową odwagę i oddanie ofiarom konfliktów zbrojnych lub klęsk żywiołowych, a także za wybitną służbę w obszarze zdrowia publicznego i edukacji pielęgniarskiej. Pani Krystyna jest 104. Polką, która otrzymała to zaszczytne wyróżnienie. Co ciekawe, współtworzyła także książkę „Medalistki. Ich droga do Medalu Florence Nightingale”, opisującą historie wszystkich Polek nagrodzonych tym medalem. Gorąco polecam tę lekturę – nie tylko na wakacje.

BIURO Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku

ul. M. Curie-Skłodowskiej 12/19, klatka II, 15-097 Białystok

PRZEWODNICZĄCA

Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku

Beata Janina Olejnik

tel. kom. 505 854 995

e-mail: b.olejnik@oipip.bialystok.pl

SEKRETARZ

Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku

Dorota Rodziewicz

tel. kom. 500 017 005

e-mail: d.rodziewicz@oipip.bialystok.pl

OKRĘGOWY RZECZNIK ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ

Agata Panas

tel. kom. 696 674 190

e-mail: oroz@oipip.bialystok.pl

OROZ pełni dyżur w OIPIp w Białymstoku:

w 2 i 4 środę miesiąca

w godzinach: 15:00 – 17:00

SKARBNIK

Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku

Elżbieta Waluk

e-mail: e.waluk@oipip.bialystok.pl

SEKRETARIAT BIURA

Alina Klimczuk

tel. kom. 510 835 623

tel. 85 747 00 16 wew. 32

tel. 85 744 11 09

e-mail: izba@oipip.bialystok.pl

REJESTR PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Uznawanie kwalifikacji zawodowych pielęgniarek i położnych

Ośrodek Informacyjno-Edukacyjny

Biuletyn Informacji Publicznej System IMI

(Internal Market Information System)

Katarzyna Rymarczyk

tel. kom. 780 598 527

tel. 85 747 00 16 wew. 33

e-mail: k.rymarczyk@oipip.bialystok.pl

Godziny pracy biura

poniedziałek	7:30 – 15:30
wtorek	7:30 – 15:30
środa	10:00 – 18:00
czwartek	7:30 – 15:30
piątek	7:30 – 15:30

DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA

Rejestr podmiotów wykonujących

działalność leczniczą

Rejestr podmiotów prowadzących

kształcenie podyplomowe

Przeszkolenia po ponad 5-letniej przerwie w wykonywaniu zawodu

Biblioteka

Istnieje możliwość zamówienia książek

telefonicznie i odbiór w godzinach pracy

biura OIPIp

IBUK Libra

Obsługa SMK System Monitorowania

Kształcenia Pracowników Medycznych

Dorota Rojsza

tel. kom. 690 537 891

tel. 85 747 00 16 wew. 34

e-mail: d.rojsza@oipip.bialystok.pl

każdy pierwszy wtorek miesiąca

praca w terenie (kontrole)

KSIĘGOWOŚĆ

Biuro Rachunkowe Anna Zubrycka

ul. Józefa Marjańskiego 3/204,

15-004 Białystok

tel. 85 676 52 59

KASA

Alina Packiewicz

tel. kom. 786 972 094

tel. 85 747 00 16 wew. 36

RADCA PRAWNY

Dariusz Prokopowicz

tel. kom. 510 835 668

Udziela członkom OIPIp w Białymstoku

porad prawnych, dotyczących wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej:

w każdy poniedziałek w godz. 12-15 – osobiście w siedzibie OIPIp (po uprzednim uzgodnieniu z sekretariatem tel. 85 747 00 16 wew. 32)

z sekretariatem tel. 85 747 00 16 wew. 32)

od wtorku do piątku w godz. 9-15

INSPEKTOR DANYCH OSOBOWYCH

tel. kom. 510 835 668

e-mail: ido@oipip.bialystok.pl

Numer konta:

PKO Bank Polski S.A. I O/Białystok

21 1020 1332 0000 1702 0026 1180

Kartki z kalendarza

Najistotniejsze aktywności ORPiP w Białymstoku.

Autor tekstu: mgr pielęgniarstwa Dorota Rodziewicz, sekretarz ORPiP w Białymstoku

Maj 2025 r.

05.05.2025

Spotkanie Zespołu Redakcyjno-Promocyjnego w OIPiP w Białymstoku.

05.05.2025

Posiedzenie Komisji ds. Pomocy Socjalnej w OIPiP w Białymstoku. Przyznano zapomogi:

- z powodu trudnych sytuacji losowych 5 członkom samorządu,
- w ramach funduszu emerytalnego 6 członkom samorządu OIPiP,
- w ramach funduszu samopomocowego 3 członkom samorządu.

06.05.2025

Posiedzenie Komisji ds. Dofinansowania Kosztów Kształcenia Podyplomowego. Przyznano dofinansowanie:

- kosztu udziału w studiach II stopnia i I stopnia (pomostowe) kierunku pielęgniarstwo i położnictwo 1 członkowi samorządu,
- kosztu udziału w szkoleniu specjalizacyjnym 6 członkom samorządu,
- kosztu udziału w kursie specjalistycznym 1 członkowi samorządu,
- kosztu udziału w innych formach kształcenia 11 członkom samorządu.

09.05.2025

Konferencja w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Międzynarodowego Dnia Położnej – udział wzięło 109 uczestników.

09.05.2025

Spotkanie integracyjne z okazji Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Międzynarodowego Dnia Położnej w Majątku Howieny z udziałem 450 pielęgniarek, pielęgniarzy i położnych.

15.05.2025

I Konferencja z cyklu „Podlasie dla najmłodszych”, dedykowana położnym, pielęgniarcom i lekarzom. W wydarzeniu pt. „Noworodek w bezpiecznych rękach: aktualne zalecenia w opiece i żywieniu – rola Banków Mleka Kobiecego” uczestniczyła Beata Janina Olejnik, Przewodnicząca ORPiP.

21.05.2025

Posiedzenie Komisji Konkursowej – w konkursie na stanowisko pielęgniarek oddziałowych Oddziału Obserwacyjno-Zakaźnego i Oddziału Ratunkowego w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim przewodniczącą była Bożena Kostro, jako przedstawiciel ORPiP w Białymstoku udział wzięła Michalina Krakowiak.

23.05.2025

Uroczyste obchody Międzynarodowego Dnia Pielęgniarki i Położnej Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego Oddziału w Hajnówce. W spotkaniu udział wzięły: Alina Jurczuk, Dorota, Rodziewicz, Elżbieta Waluk i Dorota Sadowska.

26.05.2025

Konferencja w Senacie pt. „Zdrowie psychiczne polskich medyków i medyczek dziś i jutro”, w którym uczestniczyła Magdalena Dąbrowska.

27.05.2025

Spotkanie ze studentami III roku kierunku Pielęgniarstwa w Wyższej Szkole Medycznej w Białymstoku z udziałem Wiceprzewodniczącej ORPiP Aliny Jurczuk, Sekretarz ORPiP Doroty Rodziewicz oraz Specjalisty ds. rejestru pielęgniarek i położnych Katarzyna Rymarczyk.

27.05.2025–28.05.2025

Wizytacja indywidualnej specjalistycznej praktyki pielęgniarki. Wizytację przeprowadziła Dorota Rojsza i Alicja Łapińska.

Z szacunkiem i w poczuciu odpowiedzialności

„Z szacunkiem i dumą przyjmuję nadany mi tytuł zawodowy pielęgniarki, położnej i uroczyscie przyrzekam: Okazywać pacjentom należy szacunek i empatię, nie nadużywać ich zaufania oraz przestrzegać tajemnicy zawodowej”.

Przyrzeczenie, Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polski

Autor: Tomasz Roman Wardowicz – zastępca Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w OIPiP w Białymstoku

Szacunek jest podstawą wszystkich wartości moralnych. Wyrasta z wrodzonego i niezbywalnego atrybutu każdego człowieka – ludzkiej godności i jednocześnie służy jej ochronie.

Szacunek jest pojęciem o szerokim spektrum znaczeń. To uznanie dla godności, praw i indywidualności drugiej osoby, połączone z troską o uczucia i zdrowie drugiej osoby, dbanie o jej dobro oraz dążenie do realizacji jej potrzeb biopsychospołecznych. Szacunek to także wyrozumiałość wobec czyjejś słabości, umiejętność wysłuchania drugiego człowieka bez przerywania, bez okazywania zniecierpliwienia i znużenia. To staranie się o zrozumienie sposobu myślenia pacjentów, spojrzenie z ich perspektywy na otaczającą rzeczywistość, pomoc w adaptacji do nowej sytuacji. To także dążenie do zdobycia zaufania pacjentów w celu nauczania życia z chorobą oraz uświadomienia potrzeby odzyskania zdrowia i wzięcia za nie odpowiedzialności.

Podczas opieki nad pacjentami powinniśmy wykorzystywać holistyczną koncepcję zdrowia. Zakładamy istnienie tkwiącej i działającej w żywym organizmie siły, która wyraża się zdolnością do przywracania stanu równowagi w każdym przypadku jej zachwiania. Zdrowie jest rozumiane jako możliwość jak najdłuższego, samodzielnego, aktywnego oraz twórczego życia bez chorób i niepełnosprawności, a nawet z nimi, jeżeli nie dadzą się wyeliminować. Wszelkie dążenia, które mają poprawić jakość życia, oparte są na postępowaniu przynoszącym ulgę w cierpieniach i poprawiającym samopoczucie osoby chorej.

Łagodzenie cierpień jest możliwe przez właściwe ukierunkowanie przeżyć emocjonalnych pacjenta i nadanie im osobistego, psychologicznego, socjologicznego lub religijnego znaczenia. Ukierunkowanie cierpień staje się ważnym elementem procesu pielęgnacyjno-

-lecniczego pod warunkiem, że osoba chora traktowana jest jak podmiot o szerokich potrzebach psychospołecznych i duchowych, a kompetencja i sprawność zawodowa personelu medycznego nie będą przeszkodą, ale pomocą w nawiązaniu z nim partnerskiego stosunku w przygotowaniu go do samoopieki i samopielęgnacji.

Wykonując nasze zawody, przestrzegamy praw osób objętych naszą troską, a w szczególności prawa do uzyskiwania kompetentnej i specjalistycznej pod względem jakościowym opieki, do bycia poinformowanym ze zrozumie-

niem procesu pielęgnacyjno-lecniczego oraz do poszanowania ich intymności i godności osobistej.

Parasolem ochronnym naszych pacjentów jest przestrzeganie przez personel tajemnicy zawodowej jako spoczywającego na nas obowiązku, umożliwiającego zdobycie zaufania naszych podopiecznych w prawidłowym funkcjonowaniu zespołu terapeutycznego, którego jesteśmy ważnym ogniwem.

Pamiętaj o trzech rzeczach: szacunek dla siebie, szacunek dla innych, odpowiedzialność za wszystkie swoje czyny. □

Edukacja terapeutyczna w cukrzycy realizowana przez pielęgniarki

27 czerwca obchodzimy Światowy Dzień Walki z Cukrzycą. Jest to rocznica wynalezienia insuliny przez fizjologa Fredericka Bantinga. Dzięki temu odkryciu cukrzyca przestała być chorobą nieuleczalną – stała się chorobą przewlekłą.

Autor: dr n. med. Katarzyna Łagoda, Zakład Medycyny Klinicznej, Wydział Nauk o Zdrowiu, UMB

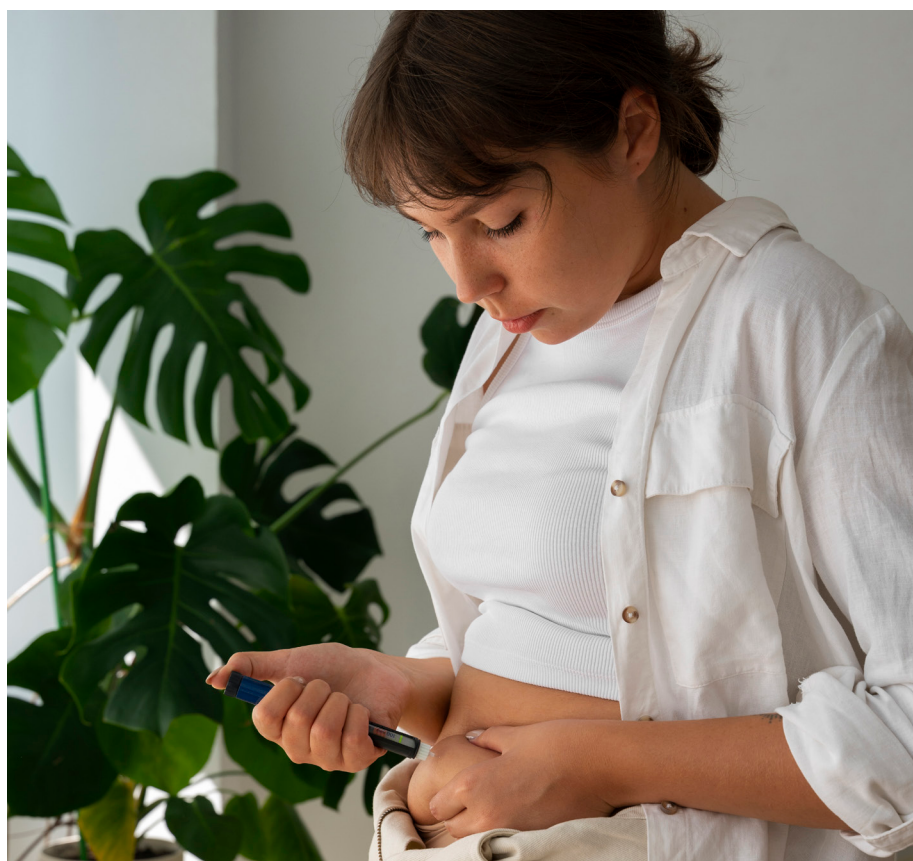
Oprócz nowoczesnych metod terapii i kontroli cukrzycy istotne znaczenie ma edukacja terapeutyczna realizowana przez pielęgniarki. Dzięki edukacji pacjenci chętniej współpracują z zespołem interdyscyplinarnym, rozumieją celowość leczenia, mają coraz większą wiedzę i umiejętności w zakresie samoopieki, są zdolni do podejmowania samodzielnych decyzji terapeutycznych. W edukacji cukrzycowej chodzi nie tylko o osiągnięcie celów metabolicznych, ale również naukę rozpoznawania i racjonalizacji poczucia jakości życia.

Statystyki

Według danych Biura Ekspertyz i Analiz Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych (dane na 2020 rok) w Polsce pracuje około 4249 pielęgniarek z ukończonym kursem specjalistycznym „Edukator w cukrzycy”, 432 specjalistki i specjalistów w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego, 99 pielęgniarek z ukończonym kursem kwalifikacyjnym w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego. Niestety, to kropla w morzu potrzeb w zakresie opieki diabetologicznej.

Zadania

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego określa m.in.: „Pielęgniarka jest uprawniona do wykonywania samodzielnie bez zlecenia lekarskiego świadczeń zapobiegawczych obejmujących prowadzenie edukacji osób chorych na cukrzycę i ich rodzin, jeżeli ukończyła kurs specjalistyczny lub kurs kwalifikacyjny, lub posiada tytuł

specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa, jeżeli program kursu lub specjalizacji obejmowały treści kształcenia z tego zakresu, lub posiada tytuł magistra pielęgniarstwa”.

Wyzwania

Edukacja dzieci, młodzieży z cukrzycą i ich opiekunów jest wyjątkowo trudnym i ciągłym procesem. W pewnym sensie odpowiada za utrzymanie „w jak najlepszym zdrowiu jak tylko to jest możliwe” pacjenta z chorobą przewlekłą i jego rodziny w okresie najbar-

dziej burzliwego rozwoju fizycznego i psychicznego, kształtowania i dojrzewania człowieka. Jedynie kompleksowa edukacja młodej osoby i jej opiekunów w zakresie codziennego zarządzania cukrzycą, w tym terapii insulinowych, monitorowania poziomu glukozy i odżywiania, zapewnia realizację tego bezdyskusyjnego zadania.

Bieżąca edukacja w zakresie cukrzycy i jej samokontroli (m.in. postępowania w hipoglikemii, przy aktywności fizycznej, infekcji i innych wielu zdarzeń) oraz technologii cukrzycowej wraz

z konsekwentnym formułowaniem celów glikemicznych jest niezbędna. Dotyczy to także innych celów i wydarzeń życiowych odpowiednich dla wieku i rozwoju (w tym antykoncepcji, bezpieczeństwa jazdy, używania alkoholu, tytoniu i innych substancji oraz innych zachowań ryzykownych) czy rutynowych szczepień.

Rozwiązania systemowe

Jednym z rozwiązań systemowych, których celem jest poprawa jakości opieki i dostęp do edukacji zdrowotnej jest porada ambulatoryjna pielęgniarki w poradni diabetologicznej.

Porada pielęgniarska i porada położnej wpisuje się w nowe kompetencje, które pielęgniarki mogą realizować od 2020 r. To nowe świadczenia gwarantowane w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, wprowadzone do systemu od 17 października 2019 r. przez Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 23 września 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Nowe świadczenie, a tym samym uprawnienie pielęgniarki, dotyczy tylko pielęgniarki mającej status prawny – pielęgniarki ubezpieczenia zdrowotnego. Jest nią tylko pielęgniarka będąca świadczeniodawcą, z którym NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo pielęgniarka zatrudniona lub wykonująca zawód u świadczeniodawcy, z którym NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Porada pielęgniarska

- **Zakres świadczenia pielęgniarki w ramach porady w dziedzinie diabetologii obejmuje między innymi:**
  - » edukację zdrowotną i promocję zdrowia;
  - » dobór sposobów leczenia ran w ramach świadczeń leczniczych udzielanych przez pielęgniarkę samodzielnie bez zlecenia lekarskiego;
  - » ordynację leków zawierających określone substancje czynne, w tym wystawianie na nie recepty, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe;
  - » wystawianie recepty na leki zlecone przez lekarza, w ramach kontynuacji leczenia, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe;
  - » ordynację określonych wyrobów medycznych, w tym wystawianie na nie zlecenia albo recepty;

Przed pielęgniarkami/pielęgniarzami stoją nowe wyzwania związane z postępem naukowym, technologicznym, ale również oczekiwaniami pacjentów i ich rodzin. Nowoczesne leczenie cukrzycy wymaga monitorowania jego skuteczności oraz prowadzenia edukacji osób z cukrzycą w zakresie uzyskania odpowiedniej wiedzy i motywacji do realizacji zaleceń. Współczesna opieka diabetologiczna ambulatoryjna i w lecznictwie zamkniętym wymaga wysokiego poziomu kompetencji personelu lekarskiego, pielęgniarek / edukatorów prowadzących edukację pacjentów i ich rodzin, dietetyków i psychologów.

- » wystawianie skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych, w tym medycznej diagnostyki laboratoryjnej, z wyjątkiem badań wymagających metod diagnostycznych i leczniczych stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta.
- **Pierwsza porada odbywa się we współpracy lekarza diabetologa z pielęgniarką, a kontynuacja leczenia może być realizowana samodzielnie przez pielęgniarkę na podstawie pisemnej informacji wydanej przez lekarza diabetologa.** Gabinet do udzielania świadczeń powinien być wyposażony w sprzęt i aparaturę medyczną. Należy tu wymienić: kozetkę; stolik zabiegowy lub stanowisko pracy pielęgniarki – urządzone i wyposażone stosownie do zakresu zadań pielęgniarki.
- **Wyposażeniem dodatkowym dla pielęgniarki diabetologicznej jest sprzęt do badania neuropatii.** Jednym z ważnych elementów badania chorego na cukrzycę jest badanie stóp. Pielęgniarka pracująca z chorymi na cukrzycę powinna mieć podstawowe przyrządy diagnostyczne do oceny neuropatii oraz umieć wykonać podstawowe badanie przesiewowe w kierunku obecności neuropatii, jak również zbadać tętno na tętnicy grzbietowej stopy kończyn dolnych, piszczelowych, podkolanowej, udowej oraz dokonać pomiaru wskaźnika kostka-ramię.

Bardzo ważnym wyposażeniem w gabinecie pielęgniarki jest komputer stacjonarny lub przenośny z oprogramowaniem do dokumentacji medycznej i oprogramowaniem wykorzystywanym w cukrzycy, dostęp do sieci internetowej, waga ze wzrostomierzem i inne urządzenia służące do pomiarów antropometrycznych.

Materiały dydaktyczne do przeprowadzenia świadczenia edukacyjnego są kolejnym ważnym elementem wyposażenia gabinetu pielęgniarki (tabele wartości odżywczej produktów, tablice i materiały informacyjne, podręczniki zalecane w czasie edukacji, ulotki, bro-

szury, filmy dydaktyczne, gry dydaktyczne, zalecane piśmiennictwo i adresy stron internetowych).

- **Pedagogiczne środki pracy pielęgniarki diabetologicznej** obejmują między innymi: sprzęt do demonstracji czynności związanych z samokontrolą cukrzycy – waga spożywcza, peny z oprzyrządowaniem, glukometr i osprzęt i/lub inne narzędzia do pomiaru glikemii, np. CGM, glukagon, glukozę, wymienniki węglowodanowe stosowane w hipoglikemii, paski do pomiaru ciał ketonowych w moczu, tablica ścierna, np. flipchart z tablicą ścierną lub arkuszami papieru, artykuły papierniczne, np.: zeszyty, długopisy, kredki.

Porada pielęgniarska w diabetologii zwiększa dostępność pacjentów do opieki diabetologicznej, do świadomego uczestniczenia w procesie leczenia oraz profilaktyce powikłań choroby. Dlatego niezbędne jest stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych pielęgniarek/pielęgniarzy, uczestnictwo w kursach, szkoleniach, konferencjach, śledzenie nowych rozwiązań technologicznych w opiece diabetologicznej, czy też umiejętność współpracy z członkami zespołu terapeutycznego.

Piśmiennictwo:

1. Lakhtakia R.: The history of diabetes mellitus. Sultan Qaboos Univ. Med. J. 2013 Aug;13 (3): 368–370. doi: 10.12816/0003257. Epub 2013 Jun 25. PMID: 23984020; PMCID: PMC3749019.
2. https://dartmed.dartmouth.edu/winter08/html/diabetes_detectives_02.php
3. www.cukrzycapolska.pl/cukrzyca/historia-cukrzycy
4. Kesavadev J., Saboo B., Krishna M.B., Krishnan G.: Evolution of Insulin Delivery Devices: From Syringes, Pens, and Pumps to DIY Artificial Pancreas. Diabetes Ther. 2020 Jun;11(6):1251–1269. doi: 10.1007/s13300-020-00831-z. Epub 2020 May 14. PMID: 32410184; PMCID: PMC7261311.

Operacyjne Rewolucje: Pielęgniarstwo Jutra – refleksje po symposium

W dniach 9–10 maja 2025 r. odbyło się VI Wrocławskie Symposium Pielęgniarek Operacyjnych „Operacyjne Rewolucje: Pielęgniarstwo Jutra”. Udział w wydarzeniu był niezwykle inspirującym i wartościowym doświadczeniem.

Autor: mgr Justyna Anchimowicz-Syed, specjalistka w dziedzinie pielęgniarstwa operacyjnego

Dynamiczne zmiany w technikach operacyjnych, które były głównym tematem spotkania w ramach VI Wrocławskiego Symposium Pielęgniarek Operacyjnych zostały przedstawione w sposób kompleksowy, praktyczny i nowoczesny – z perspektywy codziennej pracy pielęgniarek i pielęgniarzy operacyjnych.

Do Wrocławia przyjechali uczestnicy z całej Polski – przedstawiciele różnych placówek: od szpitali klinicznych, przez specjalistyczne ośrodki, po mniejsze jednostki medyczne. Spotkanie z tak różnorodnym gronem pozwoliło nam poznać realia pracy w innych blokach operacyjnych, porównać organizację

pracy, wymienić doświadczenia i dobre praktyki, które na co dzień są wdrażane w różnych częściach kraju.

Ogromnym atutem symposium była obecność zaproszonych gości – doświadczonych ekspertów i praktyków, którzy podzielili się nie tylko swoją wiedzą, ale też konkretnymi przykładami z życia zawodowego. Mieliśmy okazję uczestniczyć w wykładach i panelach poświęconych m.in. chirurgii ogólnej, naczyniowej, dziecięcej, onkologicznej, ginekologii, urologii i kardiochirurgii. Wiedza, którą zdobyliśmy, jest bezcenna – nie tylko teoretyczna, ale przede wszystkim praktyczna, często niedo-

stępna w podręcznikach czy publikacjach naukowych.

Najcenniejsze jednak były rozmowy „twarzą w twarz” – wymiana poglądów, zadawanie pytań, dzielenie się codziennymi wyzwaniami i pomysłami na rozwiązanie problemów. Ta bezpośrednia interakcja stworzyła prawdziwą przestrzeń do rozwoju, refleksji i współpracy.

Wyjechaliśmy z Wrocławia z nową energią, wiedzą i przekonaniem, że pielęgniarstwo operacyjne w Polsce ma ogromny potencjał, a takie wydarzenia, jak to symposium są niezwykle ważnym elementem jego rozwoju.

□

Na zdjęciu (pierwsza od lewej) Justyna Anchimowicz-Syed, Sylwia Krajewska, Marta Gawryluk, Ewa Krysiuk, Jolanta Sawicka, wszystkie panie są specjalistkami w dziedzinie pielęgniarstwa operacyjnego.

„Ciemniejsza strona położnictwa i ginekologii”

– konferencja naukowo-szkoleniowa

Wydarzenie zostało zorganizowane przez SKN „Ovarian Club” pod kierunkiem dr n. o zdr. Karoliny Lisowskiej. Oto krótkie sprawozdanie.

Maj jest pięknym miesiącem. Wszystko wokół zieleni się i kwitnie, rodzi do życia. Na początku maja obchodzimy też święto opiekunek narodzin, czyli położnych. W tym roku studentki położnictwa, należące do SKN „Ovarian Club”, działającego przy Zakładzie Ginekologii i Położnictwa Praktycznego UMB, rozpoczęły świętowanie już pod koniec kwietnia. Koło Naukowe pod kierunkiem dr n. o zdr. Karoliny Lisowskiej zorganizowało III Konferencję Naukowo-Szkoleniową pt. „Ciemniejsza Strona Położnictwa i Ginekologii”, która odbyła się 24 kwietnia 2025 r. na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Intencją tegorocznego wydarzenia...

było zwrócenie uwagi na aspekty pracy położnych z kobietami w trudnych sytuacjach życiowych oraz podniesienie poziomu wiedzy uczestników z tego zakresu, a także unaocznienie różnorodności problemów, z jakimi przychodzi się mierzyć naszym pacjentkom i ukazanie ich z różnych perspektyw. Założeniem organizatorów było stworzenie przestrzeni do wzajemnej inspiracji w szukaniu najlepszych rozwiązań w zakresie współpracy położnych z kobietami dotkniętymi szeroko pojętą przemocą, a nade wszystko podkreślenie roli, jaką pełni położna w systemie ochrony zdrowia.

Wielomiesięczne przygotowania zaowocowały...

możliwością spotkania uczestników konferencji ze wspianymi prelegentami. Konferencję poprowadziła przewodnicząca SKN „Ovarian Club” Iwona Bienasz, studentka III roku Położnictwa, która po krótkim wstępie zaprosiła na mównicę przedstawicielkę Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku mgr Dorotę Radziewicz, która podzieliła się swoimi refleksjami dotyczącymi tematyki tegorocznej konferencji, otwierając tym samym cykl interesujących wykładów.

Beata Śmigiera – Stowarzyszenie II Kreski

Inauguracyjny wykład wygłosiła...

przedstawicielka Stowarzyszenia „Dwie Kreski”. Beata Śmigiera (Warszawa), która w swoim wystąpieniu pt. „Wsparcie kobiet w trudnych sytuacjach życiowych w okresie okołoporodowym” zapoznała wszystkich z działalnością Stowarzyszenia oraz historiami podopiecznych, czym wywołała wiele łez wzruszenia.

Kolejne wystąpienie, choć w formie

zdalnej, nie pozostawiło uczestnikom przestrzeni na odpoczynek emocjonalny. Justyna Grzymała z Fundacji Praw Kobiet (Warszawa) zapoznała uczestników z różnymi formami przemocy wobec kobiet w okresie okołoporodowym. Część informacji okazała się zaskakująca i wywołała konieczność szerszego spojrzenia na poruszane problemy.

Ostatni w I sesji był wykład seksuolog, psychoterapeuty dr n. med. Justy-

dr n. o zdr. Karolina Lisowska, opiekun SKN „OvarianClub” i studentka położnictwa Oliwia Perkowska

ny Sołowiej-Chmiel z Kliniki Psychiatrii UMB, która opowiedziała o aspektach pracy położnych z ofiarami przemocy seksualnej. Podzieliła się doświadczeniami ze swojej codziennej praktyki oraz udzieliła wielu wskazówek przydatnych w naszej praktyce zawodowej.

Po krótkiej przerwie kawowej na mównicy pojawiły się dwie aktywistki grubancypacyjne: Natalia Skoczylas, prawniczka i specjalistka przeciwdzia-

łania przemocy w rodzinie oraz Urszula Chowaniec – kulturoznawczyni. Panie z „Vingardium Grubiosa”, bo pod taką nazwą prowadzą działalność grubancypacyjną, opowiedziały zgromadzonym na konferencji o zjawisku fatshamingu oraz przedstawiły raport ze swoich badań jakościowych w obszarze dyskryminacji ze względu na masę ciała. Zachęciły też do zapoznania się z ich najnowszą książką. Wywołały w uczestnikach wiele refleksji dotyczących komunikacji z pacjentkami zmagającymi się z nadmierną masą ciała, zarażając jednocześnie wszystkich dużą dozą optymizmu i nadziei na zmiany na lepsze w tym obszarze.

Przedostatnie wystąpienie dr n. o zdr. Karoliny Lisowskiej, położnej z Zakładu Ginekologii i Położnictwa Praktycznego UMB, dotyczyło menopauzy – tematu nadal często tabuizowanego, wiążącego się z dyskryminacją kobiet w obszarze pracy zawodowej oraz powiązanego z opieką psychologiczną oraz fizjoterapeutyczną w zakresie uroginekologicznym.

Wieńczącym całą konferencję wystąpieniem, niezwykle pouczającym i dającym światło nadziei na zmiany w tych wszystkich trudnych sytuacjach, był wykład dotyczący komunikacji empatycznej w położnictwie i ginekologii. Wygłosiła go położna z Warszawy Karolina Mossakowska, coach, specjalista od komunikacji NVC. Prelegentka przedstawiła problemy związane z komunikacją personelu medycznego z pacjentkami oraz podała wskazówki, według których komunikacja ta ma szansę znacząco się poprawić.

Wydarzenie zgromadziło szerokie grono uczestników – studentów, położne, pielęgniarki, a nawet lekarzy. Stanowiło nie tylko przestrzeń edukacyjną, ale i emocjonalną – pełną ważnych świadectw i otwartych rozmów. Inicjatywa studentów UMB pokazuje, że młode pokolenie pracowników ochrony zdrowia chce tworzyć bardziej empatyczny i świadomy system. Zmiana zaczyna się od rozmowy, a ta konferencja była jej głośnym początkiem. □

Noc Muzeów

W dniu 17 maja 2025r. Główna Komisja Historyczna przy ZG PTP zaprosiła na Konferencję i Noc Muzeów 2025 do Warszawskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych.

Autor: Anna Kulikowska, GKH PTP

Noc Muzeów w OIPIP w Warszawie otworzyły gratulacje dla mgr Krystyny Wolskiej-Lipiec, która w tym roku otrzymała Medal im. Florence Nightingale. To 104 polska pielęgniarka doceniona w ten sposób. Medal im. Florence Nightingale jest najwyższym odznaczeniem Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża, które przyznawane jest za wybitne zasługi dla ochrony dziedzictwa kulturowego pielęgniarek i położnych oraz umiejętność łączenia historii ze współczesnością i przyszłością.

W godzinach 14.00 – 22.00 liczne grono (ok. 300 osób) pielęgniarek, położnych, studentów, wykładowców, sympatyków odwiedziło Muzeum Historii Pielęgniarstwa i Położnictwa, uczestnicząc także w konferencji „Profesjonalne pielęgniarstwo w Polsce – początki i rozwój”.

Poza stałymi ekspozycjami w Muzeum można było także zobaczyć przygotowane przez Główną Komisję Historyczną PTP wystawy czasowe:

1. 100-lecie powstania Polskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek Zawodowych – 8 plasz prezentujących tło historyczne, powstanie organizacji, cele i zadania, przewodniczące, zjazdy, osiągnięcia.
2. Międzynarodowa Rada Pielęgniarek – 10 plasz oraz gabloty z pamiątkami, odznaczeniami, wydawnictwami, zdjęciami przedstawiającymi historię ICN, kongresy, przewodniczące, współczesność.
3. Malarstwo – piel. Barbara Tatarczuk (woj. podlaskie, Sokółka) – „igła malowane”; piel. Witold Woźniak (woj. świętokrzyskie) – tempera na brzościu, olej na płótnie.

4. Poezja – prezentacja oraz recytacje wierszy pielęgniarek – piel. Barbary Tatarczuk.

W każdej sali członkowie GKH prezentowali zbiory, wyjaśniali ich genezę, przedstawiali postacie twórców.

Między zwiedzającymi przechadzała się „Dama z lampą” – koleżanka z GKH w stroju z epoki – jako Florence Nightingale.

Polecamy uczestnictwo w Nocy Muzeów w kolejnym roku – to niezapomniane wrażenia. □

Muzeum Historii Pielęgniarstwa i Położnictwa zaprasza zwiedzających do siedziby WOIPiP w Warszawie, ul. Żelazna 59.

Wirtualne Muzeum Pielęgniarstwa Polskiego: www.wmpp.org.pl

Krystyna Wolska-Lipiec jest 104. Polką, która otrzymała najwyższe pielęgniarskie wyróżnienie – Medal im. Florence Nightingale.

Po 20 latach znów razem

Spotkanie absolwentów kierunku Pielęgniarstwo AM w Białymstoku

W maju 2025 roku odbyło się niezwykle wzruszające i długo wyczekiwane spotkanie absolwentów kierunku Pielęgniarstwo Akademii Medycznej w Białymstoku (obecnie Uniwersytet Medyczny w Białymstoku), Wydziału Pielęgniarstwa i Ochrony Zdrowia, rocznik 2001–2005. Wydarzenie to zgromadziło kilkadziesiąt osób, które po dwudziestu latach od zakończenia studiów miały okazję spotkać się ponownie – tym razem już nie jako studenci, lecz doświadczeni specjaliści w różnych dziedzinach pielęgniarstwa.

Autor: Marta Puchalska, Asystent ds. sanitarno-epidemiologicznych/ Pielęgniarka Koordynująca, Specjalistyczna Przychodnia Onkologiczna Białostockie Centrum Onkologii

W Spotkanie odbyło się w serdecznej atmosferze wspomnień, wzruszeń i wymiany doświadczeń. Dla wielu uczestników była to nie tylko okazja do przypomnienia sobie lat spędzonych na uczelni, ale również do refleksji nad drogą zawodową, którą każdy z nich przeszedł od momentu uzyskania dyplomu.

W trakcie wydarzenia nie zabrakło wspomnień o wykładowcach, wspólnych chwilach. Było to też ważne przypomnienie o tym, jak wiele zmieniło się w pielęgniarstwie na przestrzeni dwóch dekad – zarówno w zakresie technologii, jak i roli pielęgniarek i pielęgniarzy w systemie ochrony zdrowia.

Niektórzy z uczestników spotkania obecnie pełnią funkcje w samorządzie, funkcje kierownicze, inni pracują w szpitalach, poradniach, administracji zdrowia lub nauczają kolejne pokolenia pielęgniarek. Spotkanie stało się więc także inspirującą przestrzenią do dzielenia się wiedzą i doświadczeniem, a także do rozmów o aktualnych wyzwaniach w zawodzie.

Uczestnicy zgodnie podkreślali, jak ważne są tego rodzaju wydarzenia – pielęgnujące nie tylko relacje międzyludzkie, ale również tożsamość zawodową i dumę z bycia częścią środowiska pielęgniarstwa. Wiele z nich odniosło się do wartości więzi, jakie tworzyły się na studiach – więzi, które przetrwały próbę czasu. Jedno z piękniejszych podsumowań oddaje cytat przypisany Henry'emu Fordowi: „Nie sądzi się człowieka po tym, co posiada, lecz po tym, jakimi ludźmi się otacza.” Te słowa doskonale oddają ducha spotkania – ludzi, którzy przez lata wspierali się wzajemnie, inspirowali i wspólnie kształtowali swoją zawodową tożsamość. Spotkanie zakończyło się symbolicznym toastem za

kolejne wspólne lata – tym razem już z perspektywy ludzi, którzy każdego

dnia realizują misję niesienia pomocy drugiemu człowiekowi. □

ROK ZAŁOŻENIA 1991
